

ПРОФЕСІЙНІ РИЗИКИ ЗДОРОВ'Я ОПЕРАТОРІВ БЕЗПЕРЕРВНОГО СКЛОВОЛОКНА

Сивопляс В.В., НУЦЗУ
НК – Бригада О.В., к.т.н., доц., НУЦЗУ

Хімічний комплекс належить до числа базових галузей економіки і включає в себе наступні види економічної діяльності: хімічне виробництво, виробництво гумових і пластмасових виробів.

Гігієнічними дослідженнями встановлено, що на працівників сучасних хімічних виробництв впливає комплекс факторів робочого середовища та трудового процесу (хімічні фактори, шум, тяжкість і напруженість трудового процесу, несприятливий мікроклімат). Найвпливовішим за гігієнічної значущості в виробництві безперервного скловолокна є хімічний фактор, представлений складним комплексом шкідливих речовин 1-4-го класу небезпеки з різним характером дії на організм. З професійних захворювань у операторів скловолокна найчастіше спостерігаються гіперкератози та інші шкіряні захворювання, бластома шкіри, захворювання кістково-опорної системи та рак легень [1].

Відповідно до загальної оцінки умов праці за їх класом в залежності від інтенсивності факторів, які впливають на операторів безперервного скловолокна, можна віднести до 3.3 класу [2-4]. Для операторів виробництва скловолокна найвпливовішими факторами є спекотний мікроклімат та хімічний фактор – дрібнодисперсний пил скловолокна, а також різноманітні хімічні сполуки: фенол, формальдегід, сполуки хрому тощо.

Індекс професійних захворювань для операторів виробництва скловолокна відповідає категорії дуже високого ризику (0,5-1,0), а професійних ризик захворювання за гігієнічними та медико-біологічними показниками відповідає високому та надзвичайно високому [1].

Для зменшення кількості професійних захворювань та поліпшення умов праці необхідно впроваджувати на підприємствах хімічної промисловості, зокрема виробництва скловолокна, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні, лікувально-профілактичні та інші заходи щодо оцінки та управління професійними ризиками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Valeyeva E.T., Bakirov A.B., Kaptsov V.A., Karimova L.K., Gimayeva Z.F., Galimova R.R. Occupational risks for health of the workers of the chemical complex. Health Risk Analysis. 2016. № 3. P. 88–97.
2. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14#Text>
3. Постанова КМУ від 1.08.1992 р. про порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF#Text>
4. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0041205-92#Text>